

21. helluntain jälkeinen viikko, torstai

Päivän epistola

(Kol. 1: 24 – 29)

”Veljet, nyt iloitsen saadessani kärsiä teidän hyväksenne. Sen, mitä Kristuksen ahdistuksista vielä puuttuu, minä täytän omassa ruumiissani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta. Minusta on tullut sen palvelija, kun Jumala suunnitelmansa mukaisesti uskoi minun tehtäväkseni ilmoittaa teille täydellisesti sanansa, salaisuutensa, joka on ollut kätkössä aikojen alusta, sukupolvesta toiseen, mutta jonka Jumala nyt on paljastanut pyhilleen. Hän on tahtonut antaa heille tiedoksi, miten häikäisevän kirkas on tämä kaikille kansoille ilmaistava salaisuus: Kristus teidän keskellänne, kirkkauden toivo. Häntä me julistamme, ja me neuvomme ja opetamme jokaista ihmistä kaikella viisaudella, jotta voisimme asettaa jokaisen ihmisen Jumalan eteen täysi-ikäisenä Kristuksen tuntemisessa. Sitä varten minä ponnistelen ja taistelen kaikella hänen voimallaan, sillä voimalla, joka vaikuttaa minussa.”

”Mitä Kristuksen kärsimyksistä vielä puuttuu, minä täytän omassa ruumiissani”. Lause on vaikeaselkoinen. Ensinnäkin teksti viittaa juuri ennen tämän päiväistä tekstiämme kirjeessä olleeseen veisuun, jossa kerrotaan Kristuksen tehtävästä, jossa keskeisenä on sovinto. Ensiksi on todettava, että Kristuksen toiminnasta ei mitään puutu. Kyseessä on Paavalin kiertoilmaisu, jossa hän viittaa omiin kärsimyksiinsä. Tässä tuodaan esille ajatus, että ne, jotka julistavat evankeliumia, kohtaavat vaikeuksia ja kärsimyksiä. Teksti tuo esille Kristuksen ja seurakunnan hyvin läheisen yhteyden. Me kärsimme ja ja kuolemme Hänen kanssaan (alkaen kasteessa). Vastaavasti Kristus kärsii meidän kanssamme sovituksessa (vrt. Matt. 25: 40; Luuk. 10: 16; Joh. 15: 18 – 21; Ap.t. 9: 1, 4 – 5; Room. 8: 17; 2. Kor. 1: 5; 4: 10, Fil. 1: 20; 3: 10).

”Minusta on tullut sen palvelija, kun Jumala suunnitelmansa mukaisesti uskoi minun tehtäväkseni ilmoittaa teille täydellisesti sanansa” on vanhassa käännöksessä ”jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armotalouden mukaan, joka minulle on annettu teitä varten, täydellisesti julistaakseni Jumalan sanan.” Vanhempi käännös, vaikka onkin vaikeampi lukea, kertoo, että evankeliumin julistaminen on ”armotaloutta” eli pelastavaa toimintaa. Kolossan seurakuntaa yhdistää paitsi yhteinen usko, myös se, että sillä on Jumalan innoittama apostoli.

”Salaisuutensa, joka on ollut kätkössä aikojen alusta, sukupolvesta polveen, mutta jonka Jumala nyt on paljastanut pyhilleen.” Kirjoittamisajankohtana näitä ”salaisuuksia” oli olemassa niin

juutalaisuudessa kuin hellenistisissä uskonnollisissa palvonnoissa tai filosofisissa opetuksissa. Salaisuus oli annettu vain jollekin tietylle henkilölle tai pienelle ryhmälle. Nyt salaisuus on paljastettu kaikille uskoville. Tämä salaisuus oli Kristukseen asti ollut kätkössä, vaikka asiana se oli ollut aina olemassa. Kysymyksessä on Jumalan suunnitelma maailman pelastumiseksi, joka toteutuu Kristuksen toiminnassa. ”Jumala nyt on paljastanut pyhilleen.” Pelastussuunnitelman paljastaja on Jumala. Pelastussuunnitelmaan kuuluu, että ihmiset tietävät sen. Pelastussuunnitelman keskellä on Kristuksen toiminta ihmiseksi tulemisesta ristille asti, mutta siihen kuuluvat myös koko evankeliumi, Jumalan valtakunta ja Kirkko.

”Miten häikäisevän kirkas on tämä kaikille kansoille ilmaistava salaisuus” kertoo, että tämä ilmoitus on annettu ”kaikille kansoille”, ei vain juutalaisille. Lisäksi sen ajatus on, että evankeliumiin uskovat jakavat Jumalan kirkkauden (Room. 9: 23). ”Kristus teidän keskellänne” voidaan kääntää myös: ”Kristus teissä”. Kirjoittaja tarkoittaa joko seurakuntaa tai yksityisiä kristittyjä.

”Häntä me julistamme” kertoo apostolin keskeisimmän työn. Vähän myöhemmin paljastuu, että opettaminen koskettaa myös muita seurakunnan jäseniä (Kol. 3: 16). Opetuksen päämäärä on johdattaa ihmisiä Kristuksen tuntemiseen.

Päivän evankeliumi

(Luuk. 9: 7 – 11)

”Siihen aikaan neljännesruhtinas Herodes sai kuulla kaikesta tästä eikä tiennyt, mitä ajatella. Jotkut näet sanoivat, että Johannes oli noussut kuolleista, jotkut arvelivat Eliaan ilmestyneen maan päälle, ja toisten mukaan joku entisajan profeetoista oli noussut ylös. Herodes sanoi: ”Johanneksen minä olen mestauttanut. Kuka sitten on tämä mies, josta minulle kerrotaan tuollaista?” Hän halusi nähdä Jeesuksen ja etsi siihen tilaisuutta. Apostolit palasivat ja kertoivat Jeesukselle, mitä kaikkea olivat tehneet. Jeesus otti heidät mukaansa ja lähti Betsaidan kaupungin lähistölle saadakseen olla siellä kaikessa rauhassa. Ihmiset saivat kuitenkin tietää, missä hän oli, ja lähtivät hänen peräänsä. Jeesus antoi heidän tulla luokseen. Hän puhui heille Jumalan valtakunnasta ja paransi kaikki, jotka olivat avun tarpeessa.”

Sama teksti löytyy sekä Matteukselta (Matt. 14: 1 – 2, 13 – 14) että Markukselta (Mark. 6: 14 – 16, 30 – 34). Kyseessä on neljännesruhtinas Herodes Antipas, Herodes Suuren poika. Hän on Luukkaan evankeliumissa kuvattu vihamielisenä Johannes Kastajaa kohtaan (vrt. Mark. 6: 14 – 28). Hänen luokseen maaherra Pilatus lähetti Jeesuksen ja Herodes teki pilkkaa Jeesuksesta (vrt. Luuk. 23: 6 –

12). Luukas osoittaa, että hänen perustamiaan seurakuntia vainotaan samalla tavoin, kuin vainottiin jo Johannesta ja Jeesusta.

”Herodes sai kuulla tästä kaikesta” viittaa Jeesuksen toimintaan, mistä Luukas oli kirjoittanut aikaisemmin (Luuk. 4: 16 – 9: 6). ”Kuka sitten on tämä mies” viittaa samaan tekstiosuuteen. Kuka Jeesus on?

Herodekselle oli kerrottu, mitä ihmiset ajattelivat Jeesuksesta. Puhuttiin profeetta Eliaan ilmestymisestä tai että ”joku entisajan profeetoista oli noussut kuolleista”. Osa juutalaisista uskoi ylösnousemukseen. Mutta heidän ajatuksissaan ylösnousemus tapahtuisi ”lihassa” eli ihminen tulisi tähän elämään ja söisi sekä joisi. Kristinuskossa ylösnousemuksen ajatellaan tapahtuvan ei-lihallisessa muodossa. ”Ylösnousemusruumiista” on kirjoittanut ensimmäisellä vuosisadalla apostoli Paavali (1. Kor. 15: 35 – 54).

Aikaisemmin (Luuk. 9: 1 – 6) Jeesus oli lähettänyt opetuslapsensa ”julistamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita”. Nyt ”apostolit palasivat ja kertoivat Jeesukselle, mitä kaikkea olivat tehneet.” Jeesus vetäytyi lepäämään Betsaidan kaupungin lähistölle. Kaupunki (tai kylä) on sijainnut Gennesaretin järven pohjoispuolella. Sen tarkasta sijainnista on esitetty erilaisia käsityksiä. Johanneksen evankeliumin mukaan se oli Pietarin, Andreaksen ja Filippuksen kotikaupunki (Joh. 1: 44).

Tekstimme lopussa Jeesus jälleen opettaa Jumalan valtakunnasta ja parantaa. Tämä on yhteenveto Jeesuksen toiminnasta Galileassa. Nyt Luukas vähitellen siirtyy kohti Jeesuksen matkaa Jerusalemiin pelastamaan ihmiskunnan.

Tämän tekstin jälkeen on kertomus viidentuhannen miehen ruokkimisesta Betsaidan lähellä. Siinä Jeesus antaa opetuslapsilleen uuden tehtävän: ruokkia uudelleen muodostetun Israelin (Kirkon), toimittamalla eukaristiaa.